

VVP AVU

JIŘÍ ŠEVČÍK
MONIKA MITÁŠOVÁ
(EDS.)

ČESKÁ
A SLOVENSKÁ
ARCHITEKTURA
1971–2011

TEXTY, ROZHOVORY, DOKUMENTY

OBSAH

11 Slovo úvodem

13 ARCHITEKTURA A PŘIROZENÝ SVĚT

15 Petr Vaďura, Environment a antienvironment [Afinní struktury]

19 Zdeněk Hölzel – Petr Keil – Jan Kerel – Jaroslav Šafer (eds.), Go-buňko

25 Ludvík Hlaváček, Architektura a svět

33 Jiří Ševčík – Ivana Bendová – Jan Benda, Obraz města Mostu

39 Karel Hubáček, O tvorbě architekta

43 Ján Budaj (ed.), Bratislava/nahlas (B/n)

49 Miroslav Masák, O stavu československé architektury.

Podklad pro potřeby představitelů Charty 77, napsáno na základě výzvy Václava Havla, projednáno se skupinami mladých architektů v Liberci, Ústí nad Labem, Plzni, Praze a Brně

55 Jan Patočka, Přirozený svět a fenomenologie

73 Martin Heidegger, Budovat', bývat', myslieť

83 Robert Venturi, Složitost a protiklad v architektuře

89 PROGRAMOVÉ BYTÍ V OTÁZCE

91 Ján Bahna, La presenza del passato – první bienále architektury v Benátkách

97 Ivan Kuhn, Trendy vo svetovej architektúre 1960–1980. Postmodernizmus, racionalizmus

103 Vladimír Šimkovič, Sémantický rozbor fasády univerzálné administratívnej budovy v Prahe na Můstku, autori J. Šrámek, A. Šrámková, 1976–82

109 Otakar Nový, Moderní a postmoderní architektura

115 Diskuse k přednášce Jiřího Ševčíka Postmodernizmus v architektuře

127 Jana Ševčíková – Jiří Ševčík, Několik opožděných poznámek k Setkání na Spišské Kapitule aneb pozdní rozum

131 Rozhovor Pavla Halíka a Petra Kratochvíla s Janem Línkem a Vlado Miluničem, Zdeňkem Hölzelem a Janem Kerelem, Tomášem Brixem a Václavem Králíčkem, Alenou Šrámkovou a Ladislavem Lábusem

139 Marián Zervan, Postmoderna a moderna. Protiklady a súvislosti

143 Rostislav Švácha, Limity postmodernismu

153 Radomíra Sedláková, Poezie střízlivosti

157 Klára Kubičková, Súvislosti našej novofunkcionalistickej architektúry

161 Charles Jencks, Řeč postmoderní architektury

165 VÝZVY A SKUPINY: ARCHITEKTURA AKTIVIZUJÍCÍ

167 Alica Štefančíková, [Úvodný text]

171 Štúdio

175 Středotlaci

185 Ivan Vavřík – Petr Krajčí, V.E.S.P.A. aneb Volné entuziastické sdružení přátel architektury

189 D.N.A. /Dílna nejmodernější architektury/, Kontext a Nikdy nezapomenu na Brusel!!!!

193 Petr Krajčí – Ivan Vavřík, Žižkov

197 D.N.A. /Dílna nejmodernější architektury/, ŽIŽKOV. Občanský aktivizující epos

- 201 Zlatí orli
203 Ivan Vavřík a kolektiv, Obecní dům. Prohlášení ze 6. září 1989 a Vokolo osmého (14.-15. dubna 1989)
207 Jan Sapák a kolektiv, Pro harmonickou architekturu
211 Vítězslav Procházka, Programové provolání Bloku architektů a výtvarníků
215 Tomáš Vích, Bobismus. Styl pro lidstvo 21. století
219 Nová česká práce /N.Č.P./
221 Klub 66
223 Kruh
225 Centrum pro středoevropskou architekturu / Centre for Central European Architecture (CCEA)

227 **ARCHITEKTURA STŘEDNÍ EVROPY - REGION, KŘIŽOVATKA**

- 229 Mirko Baum, Ze „školky“ do světa...
233 Miroslav Šik, České vesnice - procházka Bohemií po roce
241 Matúš Dulla - Henrieta Hammer-Moravčíková, K smerovaniu architektúry na Slovensku po roku 1989
249 Petr Kratochvíl, Česká architektura po roce 1989
257 Rozhovor Jany Ševčíkové a Jiřího Ševčíka s Josefem Pleskotem
265 Petr Pelčák, Několik poznámek k současné architektuře
273 Rozhovor Mileny Sršňové s Ladislavem Lábusem
281 Martin Kusý - Pavel Paňák, Tradícia nezáväzuje
287 Peter Pásztor, Organická architektúra vs. funkcionalistická moderna?
293 Peter Pásztor, Očarení architektúrou...
297 Ján Bahna, Poznámky k Pásztorovmu Očareniu architektúrou
303 Svatopluk Sládeček, Figurkativní architektura pro začátečníky
307 Martin Strakoš, Architektura na severovýchod od ráje?
311 Rostislav Švácha, Regionalismus v současné české architektuře
319 Kenneth Frampton, Kritický regionalismus. Moderní architektura a kulturní identita

331 **KOLIK MODERNOSTÍ?**

- 333 Rostislav Švácha, Nové vize modernosti
341 Mirko Baum, Kdo jezdí na tygru
351 Obrana modernismu. Rozhovor Petra Všeťky s Emilem Příkrylem
357 Henrieta Moravčíková, Neskorý modernizmus na Slovensku. Posúvanie hraníc možného
363 Vladimír Šimkovič, Kolko modernizmov? Modernistický odkaz v súčasnej slovenskej architektúre
371 Juraj Koban, Postpersonalistická doba I
381 Nutím lidi, aby se vypořádali se silou domu. Rozhovor Jiřího Ševčíka s Alenou Šrámkovou
387 Wolfgang Welsch, Naše postmoderní moderna
397 Bruno Latour, Nikdy sme neboli moderní

405 **ETICKÉ A ESTETICKÉ**

- 407 Alena Šrámková, I.a Tvary a prostory - jak jim v architektuře rozumím, nebo Spějeme k silnému výtvarnému slohu? a I.b Tvary a jak jim v architektuře rozumím
413 Bohuslav Blažek, O architektech a ekologické architektuře
417 Rozhovor Jany Ševčíkové a Jiřího Ševčíka s Alenou Šrámkovou
425 Ladislav Lábus, O obytných stavbách a sídlištích
427 Rostislav Švácha, Rekapitulace sídlišť

- 435 Jiří Ševčík – Marián Zervan – Imro Vaško, „Wall-paper dispositiv“.
Krajina: Sídla. Ľudia: Bývanie: Česká republika a Slovenská republika v 20. storočí
- 439 Vladimír Czumalo, Kouzlo obyčejné architektury
- 443 Bohuslav Blažek, Konečně diskuse o sídlištích?
- 447 Mirko Baum, Katastrofa jako iniciátor kulturní obrody?
- 451 Rozhovor Kateřiny Lopatové s Davidem Kopeckým
- 455 Pavěl Paňák, Zatepľovanie ako architektonický problém
- 459 Václav Havel, Projev na zahájení konference Forum 2000 v roce 2010
- 463 Estetika: hledání harmonie a krásy [Výběr z panelové diskuse konference Forum 2000.
Diskutují Juhani Pallasmaa, Fumihiko Maki a Willem Jan Neutelings]

475 **POVOLÁNÍ ARCHITEKTKA**

- 477 Mirek Vodrážka, Architektura a politika záhybu
- 493 Ingrid Strobachová, Architektura a žena. Tělesnost - Dům - Domov
- 497 Marie Platovská – Vladislava Valchářová, První architektky. Studia a tvorba
- 503 Hubert Guzik, Jak projít uchem jehly? Emancipace žen v architektonických povoláních 1918-1948
- 517 David Vávra, ŠRÁMKOVÁ (Oslava ženy v architektuře)
- 521 Beatriz Colomina, Stěna s otvory. Domácí voyeurismus
- 545 Eva Meyer, Slová a labyrint

551 **ČÁSTICE A TOKY: DIGITALIZACE, PARAMETRIZACE**

- 553 Miloš Florián, Reflexivní architektura & nanoarchitektura
- 559 Ján Ťupek, Oslobodzovanie sa od kódu
- 567 Denisa Kera, Viriliová noční měra ANARCHI_TEKT
- 573 Martin Uhrík, Hranice architektúry
- 579 rese arch, Diskusia Digitál n(a) architektúra
- 599 Miroslav Petříček, Síť čili tělo bez orgánů
- 605 Greg Lynn, Multiplicitné a neorganické telesá
- 615 Bernard Caché, Digitální Semper

625 **PŘEMÝŠLENÍ O ARCHITEKTUŘE A ARCHITEKTONICKÉ MYŠLENÍ**

- 627 Rostislav Švácha, K českému architektonickému myšlení devadesátých let
- 633 Miroslav Marcelli, Foucault. Geometria a architektúra v myslení filozofa
- 643 Marián Zervan, „Čo je architektúra?“ a tri podoby odpovedí na ňu
- 655 Jiří Eduard Hermach, Filosofie architektury
- 663 Česká přísnost. Rozhovor Rostislava Koryčánka s Rostislavem Šváchou
- 673 Cyril Říha, Idea a fenomén
- 687 Ondřej Beneš – Oldřich J. Ševčík, O významu „nepříruční teorie“
čili několik poznámek ke stavu české architektonické teorie a k práci architekta
- 699 Dalibor Veselý, Architektura ve věku rozdělené reprezentace
- 709 Petr Rezek, Architektonika a protoarchitektura
- 719 Hans van der Laan, Příroda a architektura

725 **PROSTOR: PROBOUZENÍ ARCHITEKTURY**

- 727 Václav Richter, K ontologickým pojmům v umění
- 735 Zdeněk Kudělka, K prostoru v architektuře
- 747 Petr Burian – Petr Hájek – Tomáš Hradečný – Jan Šépka, Rozhovor
- 753 Rostislav Švácha, Prostor jako představa a strategie

- 765 Marián Zervan, K premenám priestorovej teórie architektúry druhej polovice 20. storočia
- 773 Rostislav Švácha, Architekti zaspali. Prorok ako konstrukt historiků umění, 1888-1914
- 787 Marián Zervan – Monika Mitášová, Kdo zaspal a kdo ještě spí aneb jak rozlišit, kdo je a kdo není neprobuzen
- 793 Jindřich Vybírál, Architekti zaspali? K pojmu prostoru v teorii architektury 19. století
- 807 Michal Ajvaz, Je „zjednaný prostor“ subjektivní? Přípodotknutí ke studii Ivana M. Havla a Moniky Mitášové „Prostor prožívaný jako prostor k jednání“
- 819 Bernard Tschumi, Otázky priestoru

825 MĚSTO A MĚSTOKRAJINA

- 827 Miroslav Šik, Analogická architektura je tradicionalismus
- 833 Michal Kohout – Roman Koucký (Zlatí orli), O našich městech na počátku devadesátých let
- 837 Jacques Derrida, Generace (jednoho) města. (Paměť, prorocství, odpovědnost)
- 847 Karel Kosík, Vítězství metody nad architektonikou
- 853 Roman Koucký, Zločiny proti městskosti (I)
- 855 Benjamin Fragner, Komunikace na pomezí. Urbanita
- 859 Boris Hrbáň – Ján Vasičák, Prenatálna metropola
- 865 Denisa Kera, Psychogeografie – město, utopie, mapy
- 871 Miroslav Marcelli, Mesto vo filozofii
- 879 Marek Chalupa, Proč je Praha řídká, a přesto nám veřejný prostor chybí?
- 883 Igor Kovačević a Yvette Vašourková, Urbanita – dvacet let poté
- 887 Pavel Hnilička, Město v krajině, nebo spíše „městokrajina“?
- 891 Petr Hájek, Manifest Anastomosis
- 895 Aldo Rossi, Analogické město
- 899 Luděk Sýkora, Výzvy postsocialistického města
- 907 Rem Koolhaas, Co se to stalo urbanismu?
-
- 911 Monika Mitášová, Dění anto-logizace. Historizace teorie a teoretizace historie textů o architektuře nedávné minulosti v Československu a jeho nástupnických státech
- 932 Ediční poznámka
- 935 Poděkování
- 936 Summary
- 939 Rejstřík